

Stichting Leer Anderen Helpen

Jaarverslag 2021

Vastgesteld door bestuur d.d. 23 maart 2022.

Voorwoord

Door middel van dit jaarverslag legt de Stichting Leer Anderen Helpen (SLAH) verantwoording af over de door haar uitgevoerde activiteiten in het verslagjaar 2021. De financiële verantwoording is nader gedocumenteerd in de bij dit jaarverslag horende jaarrekening.

Het bestuur wil allen die in het verslagjaar hebben bijgedragen aan de werkzaamheden van SLAH van harte bedanken. Dat geldt in de eerste plaats de oogartsen die zijn uitgezonden en geheel belangeloos hun tijd en deskundigheid beschikbaar hebben gesteld, niet zelden onder moeilijke omstandigheden. Daarbij bij een aantal missies nauw samenwerkend met de optometristen/opticiëns van partnerorganisatie Zienderogen, dank gaat ook naar hun uit. Dank geldt voorts de donateurs en fondsen die het mogelijk maken de kosten die met ons werk samenhangen te dekken, alsmede de instellingen en bedrijven die om niet middelen ter beschikking stelden.

Het bestuur hoopt en verwacht dat SLAH ook in 2022 haar belangrijke werk met succes zal kunnen voortzetten.

De Stichting

De Stichting Leer Anderen Helpen is opgericht op 18 mei 1989 met als vestigingsplaats Haarlemmermeer. Het initiatief is voortgekomen uit de Nederlandse ziekenhuiswereld.

Het doel van de stichting is het verlenen van oogheelkundige zorg aan mensen in minder welvarende streken in de wereld die niet of amper toegang hebben tot deze zorg. Daarbij worden kennis en vaardigheden waar mogelijk overgedragen aan lokale artsen en andere zorgverleners, opdat men idealiter op termijn niet meer of in elk geval minder is aangewezen op hulp van buitenstaanders. Veelal gaat het om het vervangen van troebele lenzen (cataract) door een kunstlens. Ook andere oogheelkundige ingrepen worden uitgevoerd.

De projecten

Vooraf

Net als veel andere organisaties is SLAH in haar werkzaamheden ernstig belemmerd door de maatregelen in verband met COVID-19. De activiteiten zijn in het verslagjaar tot verdriet van het bestuur praktisch stil komen te liggen.

Ambon

De Molukken (Maluku) bestaat uit een uitgestrekt gebied (54185 km²) met ruim 1300 eilanden, die slechts 7 % van het oppervlak vullen. De rest bestaat uit zee.

Aantal inwoners wordt geschat op circa anderhalf miljoen. Er zijn 5 oogartsen, waarvan 4 op het eiland Ambon, en 1 op het eiland Seram. Zij doen alleen voorsegmentchirurgie.

Voor vitreoretinale chirurgie worden patiënten (indien mogelijk) doorverwezen naar Bandung of Jakarta.

In de geschiedenis van de SLAH zijn jaarlijks een of meer missies naar Ambon uitgezonden. In verband met de COVID-19-beperkingen werd in het verslagjaar

geen missie uitgevoerd. Om dezelfde reden kon ultimo het verslagjaar nog geen planning voor de activiteiten in 2022 worden gemaakt.

Bestuurslid Ivan Gan onderhield regelmatig mail- en Whatsapp-contact met dokter Daniel (Danny) Siegers. Deze laatste verricht inmiddels zo'n 100 phaco-operaties per week en hoopt dat Ivan Gan snel weer ter plaatse kan komen om diens phaco-vaardigheden verder door te ontwikkelen.

In oktober woonde Ivan Gan de viering bij van het 20-jarig jubileum van de Stichting Samenwerking Vlissingen Ambon (SSVA), de partner van SLAH in het Ambon-project. Helaas kon er geen vertegenwoordiging vanuit Ambon aanwezig zijn vanwege de Corona maatregelen, en daarom hadden de mensen aldaar speciaal voor deze gelegenheid een film gemaakt: <https://youtu.be/zMIG-s2dhqs>.

Bob Latuheru heeft ter gelegenheid van de viering van het jubileum zijn voorzitterschap van de SSVA (na 20 jaar!) overgedragen aan Nico Lopulissa. Met hem is uitgebreid gesproken over de toekomstplannen van het Ambon-project (o.a. screeningsprojecten naar de andere eilanden). Voorts is contact geweest met een aantal vaste donoren die nog steeds graag hun financiële bijdrage willen leveren.

Haiti

In de jaren 2015 tot en met 2018 heeft SLAH tezamen met de optometristen van Zienderogen missies uitgevoerd naar Passe Catabois in Haïti, een extreem arm gebied in een al zeer armlastig land. De missie van 2019 was tot in de puntjes voorbereid en het team van vier oogartsen en vier optometristen stond gepakt en gezakt klaar om af te reizen. Helaas bleek op dat moment de veiligheidssituatie in Haïti dramatisch verslechterd. Zodanig dat de fysieke risico's voor onze mensen onacceptabel zouden zijn. De missie van dat jaar is derhalve geannuleerd.

In het verslagjaar 2021 is in de veiligheidssituatie geen wezenlijke verbetering gekomen en heeft dan ook geen missie plaatsgevonden. Ultimo 2021 staat een nieuwe missie nog niet gepland. Het wordt helaas steeds waarschijnlijker dat de werkzaamheden in Haïti geen vervolg meer zullen kunnen krijgen. In de loop van 2022 zal het bestuur de gedachten hierover definitief bepalen.

Kenia

Twee bestuursleden van SLAH – Alex Rulo en Ton Smit – voerden in 2018 een verkenningsmissie uit in de regio Trans Mara East in Kenia. Dit betreft een arme, geïsoleerde regio waarin nauwelijks zorgvoorzieningen aanwezig zijn. De verkenning vond plaats in samenwerking met de Nederlandse Stichting Oloonkolin, die elders in Kenia met zorgondersteuning actief is.

In 2019 is tezamen met lokale zorgverleners een plan ontwikkeld dat voorziet in de opzet van een oogheelkundige faciliteit. De SLAH heeft een budget beschikbaar gesteld voor de aanschaf van een aantal elementaire voorzieningen

van een oogheekundige kliniek. Tevens voor een periode van vooralsnog drie jaar (2020 tot en met 2022) middelen gevoteerd voor de aanstelling van een *clinical officer*, gespecialiseerd in oogheekunde. Beoogd is de opbouw van een klein team dat de kern van de oogheekundige kliniek zal vormen.

Begin 2020 is deze *clinical officer* – Lerionka Alberts – met zijn werkzaamheden gestart. In 2021 zijn de werkzaamheden voortgezet

In 2021 is de SLAH in samenwerking met Stichting Oloonkolin actief betrokken geweest bij het opzetten van duurzame oogzorg voor 1,2 miljoen inwoners van de Trans Mara regio in Kenia. Inmiddels is er een lokaal medisch team ingezet en zijn er in de regio 3 oogheekundige eenheden ingericht waar mensen terecht kunnen voor oogonderzoek en behandelingen.

Dit jaar werd deze inzet versterkt door het Lion Fight For Sight-team in samenwerking met Wilde Ganzen met als doel het aantal mensen met blindheid t.g.v. cataract in deze regio drastisch te verminderen. Om dit doel te bereiken, is een van de bestaande ziekenhuizen in de regio gerenoveerd, zodat patiënten nu naar dit ziekenhuis kunnen worden doorverwezen voor een staaroperatie. Dit heeft ook de resultaten van cataractoperaties verbeterd, de vraag naar oogzorg vergroot en het aantal oogcomplicaties in het ziekenhuis verminderd. Ook hebben we aandacht besteed aan onderliggende zaken als COVID-19, hygiëne en toegang tot schoon water. Door diverse outreach-programma's zijn ook de mensen in de rurale gebieden bereikt en is het aantal gezondheidswerkers vergroot dat toezicht houdt op oogzorg.

In totaal zijn dit jaar bij 4.846 mensen oogonderzoeken uitgevoerd. Hiervan zijn ruim 4.600 schoolkinderen onder toezicht van een clinical officer gescreend door de optometristen. 383 schoolkinderen werden geïdentificeerd met visuele beperkingen en oogaandoeningen die de kwaliteit van hun leven en schoolprestaties aanzienlijk beïnvloeden. Als gevolg daarvan kregen ruim de helft van deze kinderen een behandeling voor bacteriële ooginfecties, allergische conjunctivitis en droge ogen klachten. Van de 156 scholieren/studenten bij wie refractieafwijkingen werden vastgesteld, kregen 80 een bril op aangepaste sterkte.

De Clinical Officer onderzocht zelf 246 patiënten. Bij 175 patiënten werd cataract vastgesteld, vijf van hen waren kinderen onder de 16 jaar. De indicatie voor behandeling en eventuele operatie werd gesteld door de lokale oogarts en kinderarts.

Van een uitzending van een SLAH-missie is het in het verslagjaar niet gekomen. Sowieso vormden de reisbeperkingen als gevolg van COVID-19 een belemmering hiervoor. Bovendien bestond in 2021 vanuit de kliniek ter plaatse nog geen behoefte aan een dergelijke missie. Op geleide van een dergelijke behoefte zal SLAH in de komende jaren ondersteuning inplannen.

Financiën

Alle bij SLAH betrokkenen werken onbezoldigd. Niettemin zijn er kosten voor bijvoorbeeld reis en verblijf tijdens missies alsook kosten voor medische apparatuur, hulpmiddelen en medicatie. SLAH is voor dekking van deze kosten geheel afhankelijk van de giften van donateurs en fondsen, alsook het om niet ter beschikking stellen van middelen door instellingen of bedrijven.

In het verslagjaar ontving SLAH voor een bedrag van € 10.870 aan giften, waaronder een eenmalig legaat van € 8.000.

Het verslagjaar, dat een bedrag van € 4.545 aan kosten met zich bracht, kon worden afgesloten met een positief resultaat (€ 6.325). De vermelde bedragen zijn op hele euro's afgerond, voor nadere specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening.

Tableau oogartsen

In mei van het verslagjaar heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de oogartsen die nu of mogelijk op termijn bereid en beschikbaar zijn om deel te nemen aan missies van SLAH. De volgende collegae maken in 2021 het tableau van SLAH uit.

- drs. W. (Wilda) Batubara, Sint Michielsgestel
- drs. P.J.D. (Peter) Bolmers, Den Bosch
- Patrick van de Camp, Maastricht
- drs. H.F. (Frits) Dubois, Utrecht
- dr. C.A. (Cathrien) Eggink, Nijmegen
- drs. I.M. (Ivan) Gan, Rotterdam
- dr. R. (Ramon) van Huet,
- dr. M.A. (Monika) Landesz, Den Haag
- dr. F.L. (Suzy) Njoo, Ouderkerk a/d Amstel
- drs. R. (Ruud) van der Pol, Leiden
- drs. A.J.J.M. (Jos) Rademakers, Nijmegen
- drs. A.H.F. (Alex) Rulo, Hilversum
- dr. D.F. (Eric) Schaling, Heemstede
- drs. G.W.S. (Sicco) thoe Schwartzenberg, Den Haag
- drs. M. (Maribel) Sere, Helmond
- drs. A.J.G.M. (Ton) Smit, Amersfoort
- drs. Patricia Stappers, Zeeland
- drs. R.W.O. (Rinald) Stout, Uden
- drs. U.F. (Folkert) Tegelberg, Goes
- dr. M. (Mauk) Tilanus, Nijmegen
- drs. W. (Willem) Vaandrager,
- drs. S. (Siep) vd Veen, Heerenveen
- drs. Elsbeth van Zeeburg, Rotterdam

Samenstelling en functioneren bestuur

Het bestuur bestaat uit maximaal zeven personen die telkens voor een periode van maximaal vier jaren worden (her)benoemd. Herbenoeming kan direct aansluitend een onbeperkt aantal malen geschieden, tot de leeftijd van tweeënzeventig jaar.

Het bestuur vergadert in beginsel twee maal per jaar: in het voorjaar en het najaar. Tussentijds vinden overleg en het nemen van beslissingen per e-mail plaats. In verband met de COVID-19-beperkingen vonden in het verslagjaar geen bestuursvergaderingen plaats. Langs elektronische weg werden conform de statuten de jaarstukken 2020 vastgesteld. Langs dezelfde weg vond afstemming over deelonderwerpen plaats.

In 2021 maakten de volgende personen deel uit van het bestuur.

	Bestuurslidmaatschap
mr. René Peters, arts niet praktiserend, voorzitter	: m.i.v. 1 maart 2018
drs. Margreet van Heel, secretaris	: m.i.v. 1 oktober 2014
Martijn Herrmann, penningmeester	: m.i.v. 1 november 2020
Ivan Gan, oogarts	: m.i.v. 1 januari 2017
Ruud van der Pol, oogarts	: m.i.v. 1 november 2019
Alex Rulo, oogarts	: m.i.v. 1 maart 2015

De leden van het bestuur verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. Eventuele persoonlijk gemaakte kosten kunnen worden vergoed.

Vaststelling jaardocumenten

Het jaarverslag en de jaarrekening inzake het verslagjaar zijn door het bestuur vastgesteld in zijn vergadering van 23 maart 2022.